

in.ihned.cz/zahranici

Mykény

Jestli se něco starořeckým bohům obzvláště přičilo, pak to byla pyšná zvůle smrtelníků. Potrestali za ni už Tantala, který v podsvětí marně natahoval ruce po ovoci, které by utišilo jeho věčný hlad. Trest bohů ale stihl i jeho potomky. Tantalovi vnuci Átreus a Thyestés se přeli, kdo bude vládnout Mykénám. První měl úspěch na dosah, leč zášť byla silnější: zabil děti svého bratra a pak mu je při hostině naservíroval. Thyestés nebyl o nic lepší, smilnil se svou dcerou. Narodil se jim Aigisthos, který později zavraždil Átreova syna Agamemnona, který předtím obětoval vlastní dceru Ífigenii... Koloběh rodinných vražd a zrůdností nebral konce.

Soudě podle bájí byly Mykény, založené prý hrdinou Perseem, prokletým místem. Z pohledu historie jsou Mykény, ležící na poloostrově Peloponés, dokladem o jedinečné epoše, která dominovala východnímu Středomoří v období 1550 až 1200 před Kristem. Ěře, která se žila jako mykénská kultura. Společně s hradem Tíryns ze stejné doby byly Mykény zapsány na seznam světového dědictví UNESCO v roce 1999.

Lví branou

Zříceniny mykénského hradu jsou vidět už z dálky. Vypínají se na vršku kopce, tvořícího úbočí pohoří Euboea. Dole se táhne argolská kotlina. Již samotný vstup do hradu je impozantní. Vchází se proslulou Lví branou, asi tři metry vysokým vchodem uprostřed kamenných kvádrů hradeb. Nad masivní vodorovnou deskou vyplňuje trojúhelníkový prostor plastika dvou stojících lvů u antického sloupu.

Nedaleko za branou se nachází tzv. hrobový okruh A, který obsahuje šest šachtových hrobů z let 1550 – 1450 př. Kr. Ukládaly mnoho cenných pokladů, když je objevil roku 1876 slavný německý badatel a obchodník Heinrich Schliemann. Většina pokladů je k vidění v Národním archeologickém muzeu v Aténách.

FOTO: ARCHIV

INFORMACE

Mykény se nacházejí asi 15 km severně od města Argos, při hlavní silnici vedoucí do Korintu. Samotná archeologická lokalita leží přibližně kilometr od novodobé vesnice Mykény (Mykines). Kromě Nového roku, Velikonoc a Vánoc je otevřeno každý den, do konce října od 8 do 19.30 hodin. Od listopadu do konce května pak 8.30 – 15 h. Vstupné 3 eura, senioři 1,5 eura, studenti ze zemí EU zdarma.

Zhruba uprostřed mykénského hradiště se nalézají zbytky nádvoří a královského paláce, jež zdobila řada sloupů, a také megaron neboli hlavní síň. Dále na východ jsou roztroušené další, většinou řemeslnické a hospodářské stavby. Na východním cípu opevnění se pak dá sestoupit do útrob skály, kde po devadesáti schodech narazíme na podzemní pramen.

Starověké památky v Mykénách ale leží i za hradbami. Ještě před Lví branou je to hrobový okruh B, ale i několik kupolových hrobků. Nejznámější jsou Lví hrobka, Aigisthova nebo Kiytaiměstřina hrobka. Necelého půl kilometru od hradu se u silnice nachází další kupolová hrobka, známá jako Átreova pokladnice.

Zkáza z moře?

První lidé se na místě starobylých Mykén usadili již v neolitu, zhruba 4000 let př. Kr. O dva tisíce let později přišli Achajové. Za jejich éry také Mykény zažily vrcholný rozkvět, v pozdní době bronzové v období 1350 – 1200 př. Kr. Akropoli obepínaly masivní, tzv. kyklopské zdi. Podle řeckých pověstí je vytvořili bájný jednoocí obří Kyklopy. Jen na jihovýchodní straně pevnosti se stačilo spolehnout na přírodu, která zde strmou roklí vytvořila přirozenou ochranu.

Zkáza mykénské kultury se začala rodit na sklonku 13. století. Dodnes se vědci ptou, proč vlastně. Rozhádali se jednotliví vládci? Povstali proti palácům rolníci? Nebo zánik přineslo dlouholeté sucho? Všechno je možné, byť dnes převládá názor, že konec přinesly nájezdy tzv. mořských národů, o nichž se ale neví skoro vůbec nic.

I když sláva pominula, Mykény byly obývané nepřetržitě až do roku 468 př. Kr., kdy je dobylo vojsko města Argos a obyvatelé vyhnalo. Pak se sem lidé ještě nakrátko vrátili. Když však místo ve 2. století našeho věku navštívil historik Pausaniás, Mykény byly již dlouho opuštěné. ●

HANA ZELENKOVÁ